

Д. А. Гудима

Львівський національний університет імені Івана Франка

ДРУГИЙ ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ «КРУГЛИЙ СТІЛЬ» З АНТРОПОЛОГІЇ ПРАВА: ВДАЛЕ ПРОДОВЖЕННЯ ЛЬВІВСЬКОГО ПОЧИНАННЯ

1-2 грудня 2006 року у Львові на виконання Рекомендацій, схвалених 17 вересня 2005 року учасниками Першого всеукраїнського «круглого столу» на тему «Антропологія права: філософський та юридичний виміри (стан, проблеми, перспективи)», вдруге відбувся аналогічний захід, організований спільно Інститутом держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, юридичним факультетом Львівського національного університету ім. І. Франка та Львівською лабораторією прав людини і громадянина НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування АПрН України [1]. У порівнянні з минулорічним «круглим столом» цього разу організаторам вдалося дещо розширити тематику заходу та його «географію». Так, перелік тематичних питань «круглого столу» включав такі: 1) праворозуміння як визначальна детермінанта антропології права; 2) антропологія права: об'єкти і предмети дослідження; філософський та юридичний виміри; плюралізм підходів; плюралізм антропологій: правові проєкції; 3) методологія антропології права: підходи, методи та засоби досліджень; 4) антропологічні аспекти права у позитивістських й альтернативних їм доктринах; 5) антропологічні дослідження ХХ-ХХІ століть і їх значення для становлення та розвитку антропології права; антропологічно-правові дослідження; 6) правові властивості людини й антропні властивості права; 7) універсалізація права та культурні універсалії; плюралізація права та культурно-історичний плюралізм.

У «круглому столі» взяло участь понад двадцять науковців у галузі антропології права — не тільки правознавців, але й філософів, богословів, філологів, — а також юристів-практиків, серед яких були заявлені фахівці із Запоріжжя, Києва, Луцька, Львова, Макіївки, Мінська, Одеси, Рівного, Сімферополя, Харкова та Хмельницького.

Під час проведення заходу відбулася презентація довгоочікуваної збірки доповідей учасників Першого всеукраїнського «круглого столу» [2].

Робота цьогоорічного заходу проходила за декількома напрямками у рамках означених вище тематичних питань.

Проблемам інституціоналізації наукового знання, праворозуміння, предмета та методології вітчизняної антропології права, «потребового» дослідницького підходу у правознавстві як прояву антропологічної парадигми, а також наукознавчій характеристиці юридичної герменевтики, лінгвістичної антропології і юридичної лінгвістики присвятили свої виступи адвокат **Ю. І. Анохін**, старший консультант колегії суддів судової палати в кримінальних справах Апеляційного суду Хмельницької області, помічник голови Ради суддів Хмельницької області **А. М. Бернюков**, асистент кафедри теорії та історії держави і права юридичного факультету ЛНУ ім. І. Франка, науковий співробітник Львівської лабораторії прав людини і громадянина НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування АПрН України **Д. А. Гудима**, молодший науковий співробітник тієї ж Лабораторії **Т. І. Дудаш**, член-кореспондент АПрН України, доктор юридичних наук, професор, заступник декана юридичного факультету ЛНУ ім. І. Франка з наукової роботи, завідувач Львівської лабораторії прав людини і громадянина НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування АПрН України **П. М. Рабінович**, старший викладач кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія» **Н. С. Трач**, юрисконсульт **Ю. Ю. Штурцев**. Значну увагу було приділено обговоренню питань предметної специфіки та методології антропології права і визначенню за цими критеріями її співвідношення з юридичною та філософсько-правовою антропологіями.

У виступах кандидата філософських наук, доцента ЛНУ ім. І. Франка **М. П. Альчук**, кандидата юридичних наук, наукового співробітника Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, відповідального секретаря міжнародного часопису «Проблеми філософії права» **В. С. Бігуна**, аспіранта ЛНУ ім. І. Франка, адвоката **С. О. Верланова**, кандидата філософських наук, доцента, декана факультету права і психології Макіївського економіко-гуманітарного інституту **О. М. Губар**, доктора філософії, заступ-

ника директора та старшого наукового співробітника Інституту родини і подружнього життя Українського католицького університету **П. Р. Гусака**, кандидата юридичних наук, доцента кафедри теорії та історії держави і права юридичного факультету ЛНУ ім. І. Франка, завідувача Лабораторії досліджень теоретичних проблем прав людини того ж факультету, провідного наукового співробітника Львівської лабораторії прав людини і громадянина НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування АПрН України **С. П. Добрянського**, старшого викладача Львівського державного інституту новітніх технологій та управління ім. В. Чорновола **Е. Ф. Єленевського**, студентки факультету міжнародних відносин Гуманітарного інституту Хмельницького національного університету **Т. В. Зелінської**, кандидата юридичних наук, доцента кафедри правових засад підприємництва Львівського державного університету внутрішніх справ **Ю. П. Лободи**, старшого викладача кафедри філософії Луцького індустріального університету **Г. А. Матвєєвої**, доктора філософських наук, завідувача кафедри філософії Національного університету «Львівська політехніка» **В. Л. Петрушенка**, кандидата юридичних наук, в.о. доцента кафедри цивільно-правових дисциплін Хмельницького університету управління та права **М. О. Стефанчука** і кандидата філософських наук, доцента, в.о. завідувача кафедри історії та теорії держави і права Запорізького національного університету, докторанта Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України **Л. Г. Удовики** висвітлювалися деякі аспекти взаємозв'язку права та правової традиції, окремі проблеми філософії правосуддя (зокрема, особливостей сприйняття й інтерпретації поняття справедливості), зв'язку людської природи з правами людини у світлі феноменології та християнських цінностей, уніфікації змісту прав людини на основі загальнолюдських цінностей, досліджених за матеріалами практики Європейського комітету соціальних прав, а також еволюції інституту зловживання людськими правами. Особлива дискусія розгорнулася серед учасників навколо проблематики розширення меж правового буття сучасної людини та появи нових сфер люд-

ської діяльності, що потребують врегулювання за допомогою об'єктивного юридичного права.

Антропологічно-правові дослідження минулого і сучасності аналізувалися у виступах кандидата філософських наук, провідного наукового співробітника НДІ приватного права та підприємництва АПрН України **Г. А. Миронової**, кандидата юридичних наук, старшого наукового співробітника Львівської лабораторії прав людини і громадянина НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування АПрН України **С. П. Рабіновича**, кандидата юридичних наук, доцента Рівненського інституту Київського університету права НАН України **В. В. Трутня** й асистента кафедри філософії Одеської національної юридичної академії **А. О. Фальковського**. Учасники прагнули з'ясувати зміст давньогрецьких концепцій взаємодії природи людини із соціонормативною реальністю, визначити напрямки сучасної теорії аргументації у дусі неокантіанства, встановити місце людини та права в постмодерністському просторі й охарактеризувати вихідні засади метафізичного реалізму.

На завершення присутні обговорили стан виконання Рекомендацій Першого всеукраїнського «круглого столу» та запропонували Оргкомітету опублікувати матеріали цього річного заходу і висвітлити його в юридичних виданнях. Було домовлено також про подальшу співпрацю та проведення у Львові восени 2007 року наступного «круглого столу» з антропології права, який, отже, стає в Україні традиційним.

Перелік літератури

1. Про проведення та результати першого «круглого столу» див.: Проблеми філософії права. — Т. III. — № 1–2. — С. 438–440; Вісник Академії правових наук України. — 2005. — № 4 (43). — С. 237–241; Юридична газета. — 2005. — № 21(57). — С. 4 або [www document] URL <http://www.justinian.com.ua/narticle.php?id=1858>.

2. Антропологія права: філософський та юридичний виміри (стан, проблеми, перспективи): Матеріали Першого всеукраїнського круглого столу (м. Львів, 16–17 вересня 2005 р). — Львів: Край, 2006. — 320 с.